

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 10426 af 15/12/2014 (Historisk)

SU - EU-arbejdstager - provisionslønnen - symbolsk betaling.

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 14/017433

SU - EU-arbejdstager - provisionslønnen - symbolsk betaling.

Provisionslønnen. Anset som EU-arbejdstager, selvom lønnen i perioder havde karakter af symbolsk betaling, der ikke stod mål med den præsterede ydelse. Samlet set over en længere periode, hvori perioderne med symbolsk betaling indgik, udgjorde arbejdsindsatsen og lønnen faktisk og reel beskæftigelse, der ikke kunne anses som et marginalt supplement.

Din klage vedrørende tilbagebetaling af SU

I mail af 20. november 2013 har du klaget over Styrelsen for Videregående Uddannelsers (herefter: styrelsen) afgørelse af 28. oktober 2013 om stop for SU fra december 2013 og tilbagebetaling af SU for perioden juli til og med november 2013.

Ankenævnets afgørelse

Ankenævnet ændrer styrelsens afgørelse således, at du ikke skal tilbagebetale SU for perioden fra og med juli til og med november 2013, og at styrelsen skal foretage en fornyet vurdering af, om du har været SU-berettiget i december 2013 og januar 2014. Du vil således modtage en ny afgørelse fra styrelsen.

Retsgrundlag

SU-loven (dagældende lovbekendtgørelse nr. 661 af 29. juni 2009, nu lovbekendtgørelse nr. 39 af 15. januar 2014) indeholder bl.a. følgende bestemmelser (uddrag):

§ 2 a. Uddannelsessøgende kan få uddannelsesstøtte, når de er danske statsborgere.

Stk. 2. Uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere, og deres familiemedlemmer kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer har først ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark, jf. dog stk. 3.

(...)

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om udenlandske statsborgeres ret til SU til uddannelse i Danmark og udlandet.

(...)

§ 28. Uddannelsesstøtten udbetales med foreløbige beløb i støtteåret. Uddannelsesstøtten tildeles med endelige beløb efter støtteårets afslutning.

(...)

§ 30. Uddannelsesstøtten tildeles med endelige beløb på grundlag af oplysninger om den uddannelsessøgendes egenindkomst, forældrenes indkomstgrundlag, studieforhold, anden offentlig støtte, bopælsstatus m.v.

Stk. 2. Foreløbige beløb, der er udbetalt, men ikke kan tildeles endeligt, skal betales tilbage. (...)

SU-bekendtgørelsen (dagældende bekendtgørelse nr. 1269 af 17. december 2012, nu bekendtgørelse nr. 792 af 25. juni 2014) indeholder bl.a. følgende bestemmelser (uddrag):

§ 67. En EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger. Som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter EU-rettens regler anses også en EU-statsborger, der tidligere har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark, når der er indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng mellem uddannelsen og det tidligere arbejde i Danmark, samt en ufrivilligt arbejdsløs, der som følge af helbredsmæssige forhold eller strukturelle forhold på arbejdsmarkedet har behov for omskoling med henblik på beskæftigelse i et fag uden indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng med det tidligere arbejde i Danmark.

(...)

Begrundelse

Det EU-retlige arbejdstagerbegreb

Ifølge EU-Domstolens praksis er det afgørende for, om en person kan anses for arbejdstager, at personen i en vis periode præsterer ydelser mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger. Hvis beskæftigelsen derimod fremstår som et marginals supplement, vil der ikke foreligge et arbejdstagerforhold efter EU-retten.

Betydningen af din timeløn

Styrelsen har lagt vægt på, at den timeløn, du vil have oppebåret i den stilling, du har varetaget, højst kan være på 9 kr. i timen i perioden fra og med juli til og med september 2013, og selv hvis lønnen vurderes i forhold til perioden fra og med juli 2013 til og med januar 2014, vil den blot være cirka 43 kroner i timen ved 15 timers ugentligt arbejdstid.

EU-Domstolen har bl.a. udtalt, at reglerne om fri bevægelighed også omfatter personer, der alene udøver lønnet beskæftigelse på deltid, og som derfor kun vil kunne opnå en løn, der er mindre end mindsteløn. I sagen modtog en arbejdstager ca. 3.300 kr. om måneden for 12 timers arbejde om ugen (Domstolens afgørelse i sagen C-53/81 Levin).

EU-Domstolen har i sagen C-456/02 Trojani udtalt, at den begrænsede størrelse af aflønning ikke er afgørende for arbejdstagerbegrebet i fællesskabsrettens forstand. I sagen var det ikke udelukket, at en person, som arbejdede 30 timer om ugen som del af et integrationsprojekt i Frelsens Hær og for sin ydelse modtog logi og lidt lommepenge, var arbejdstager, hvis det udførte arbejde var faktisk og reelt og arbejdsydelsen normalt kunne anses for henhørende under arbejdsmarkedet.

I sagen C-14/09, Genc, udtalte Domstolen, at et arbejde af ganske få timers varighed kan være et holdepunkt for, at beskæftigelsen er et marginals supplement. Det fremgik endvidere, at der uafhængigt af det begrænsede vederlag stadig skulle foretages en samlet vurdering. På baggrund af dommen er det ikke udelukket at lade størrelsen af vederlaget indgå i vurderingen som et element blandt flere.

Vurdering

Ankenævnet finder på baggrund af ovenstående gennemgang ikke grundlag for at antage, at det arbejde, du har udført, alene har været et marginals supplement.

Ankenævnet har herved lagt vægt på, at du i perioden har udført arbejde 60 timer om måneden.

Den løn på cirka 9 kroner i timen, som du har modtaget i perioden fra og med juli til og med september 2013, vurderer Ankenævnet har karakter af en symbolsk betaling, der ikke står mål med den præsterede ydelse. Denne betaling medfører isoleret set, at dit arbejdsforhold ikke har udgjort faktisk og reel

beskæftigelse. Ankenævnet skal imidlertid bemærke, at du har været provisionslønnat, således at du har skullet yde en arbejdsindsats, der først er blevet yderligere honoreret senere.

Den yderligere honorering, der har fundet sted, betyder, at du i perioden fra og med juli 2013 til og med januar 2014 har haft en lønindtægt på gennemsnitligt cirka 2.600 kroner om måneden for 60 timers månedligt arbejde. Ankenævnet finder ikke, at en beskæftigelse af dette omfang og med den gennemsnitlige aflønning, kan betragtes som et marginalt supplement. Ankenævnet skal hertil bemærke, at der allerede i oktober 2013 er indgået en væsentlig højere løn som følge af provision end i de foregående tre måneder, og at det ikke er bestridt, at du har arbejdet 60 timer månedligt.

Ankenævnet ændrer derfor styrelsens afgørelse således, at du ikke skal tilbagebetale SU for perioden fra og med juli til og med november 2013, og at styrelsen skal foretage en fornyet vurdering af, om du har været SU-berettiget i december 2013 og januar 2014.

Sagsfremstilling

Det fremgår blandt andet af styrelsens brev af 3. juli 2013, at styrelsen har genoptaget din ansøgning om SU, og besluttet, at du kan tildeles SU på lige fod med danske statsborgere gældende fra september 2012, idet du er EU-arbejdstager i Danmark. Ligestillingen var betinget af, at du fortsat opfyldte betingelserne for at blive betragtet som EU-arbejdstager, mens du modtog SU.

Ved brev af 9. oktober 2013 har styrelsen anmodet dig om at indsende dokumentation for, at du har været EU-arbejdstager i perioden fra og med juli 2013 til og med september 2013.

Ved mail af 16. oktober 2013 har du oplyst, at du i perioden har arbejdet minimum 10-12 timer ugentligt og at du er provisionslønnat. Mailen var vedlagt en erklæring fra din arbejdsgiver, hvoraf blandt andet fremgår, at du arbejder 15-20 timer ugentligt, at lønnen er kommissionsbaseret, og at lønnen først udbetales, når de enkelte kontrakter er lukkede.

Mailen var derudover vedlagt lønsedler for perioden fra og med juli til og med oktober 2013. Det fremgår blandt andet af lønsedlerne, at du i juli, august og september har arbejdet 60 timer månedligt og modtaget 550 kroner per måned brutto, og at du i oktober har arbejdet 60 timer og modtaget cirka 4.700 kroner herfor.

Ved brev af 28. oktober 2013 har styrelsen truffet afgørelse om stop for SU og tilbagebetaling af SU for perioden fra og med juli 2013 til og med november 2013.

Du har i mail af 20. november 2013 klaget til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og bl.a. anført, at du har arbejdet det nødvendige antal timer, at der ikke er noget krav om, at man skal modtage timeløn fremfor provisionsløn, og at der ikke er defineret nogen minimumsindkomst der skal opnås for at være EU-arbejdstager.

Styrelsen har ved brev af 19. maj 2014 revurderet afgørelsen af 28. oktober 2013. Styrelsen fastholdt afgørelsen af 28. oktober 2013, idet styrelsen finder, at du i perioden fra og med juli til og med september 2013 har haft en indtægt ned til 9 kroner i timen. Styrelsen vurderer, at denne indtægt er så beskeden, at din beskæftigelse ikke har været faktisk og reel.

Ved brev af 12. juni 2014 har du fastholdt klagen over styrelsens afgørelse af 28. oktober 2013. Du har gentaget tidligere fremsatte anbringender. Derudover har du oplyst, at din samlede indtægt for perioden fra og med juli 2013 til og med oktober 2013 på cirka 6.300 kroner fordelt på 240 arbejdstimer ikke er et marginalt supplement. Derudover oplyser du, at du har haft markant højere indtægter i november og

december 2013 og januar 2014, således at du i hele perioden fra og med juli 2013 til og med januar 2014 har haft en bruttoindtægt på cirka 2.600 kroner om måneden, og at dette ikke er et marginalt supplement.

Styrelsen har i brev af 16. september 2014 videresendt sagen sammen med en udtalelse til ankenævnet. Det fremgår blandt andet af udtalelsen, at styrelsen i den konkrete sag vurderer, at det udbetalte vederlag er så beskedent, at det ikke står med de præsterede ydelser, hvorfor arbejdet ikke kan betragtes som faktisk og reelt. Styrelsen vurderer, at en præstationsløn skal stå i rimelig relation til det præsterede antal timer. Styrelsen oplyser endeligt, at det efter styrelsens vurdering ikke ville føre til en ændret vurdering, selvom man vurderede vederlaget for hele perioden fra og med juli 2013 til og med januar 2014, idet en månedsløn på cirka 2.600 kroner fortsat ikke ville stå mål med de præsterede timer i perioden.

Ankenævnet har ved brev af 30. september 2014 fremsendt sagens akter til dig, således at du havde lejlighed til at fremkomme med bemærkninger hertil. Ankenævnet har ikke modtaget bemærkninger fra dig i den anledning.